

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

12. tripartita. 1. pars declarat, ad remissionem peccati requiri dolorem 2. requiri etiam aliquam de peccato erubescantiam 3. requiri humilem ad Sacerdotis pedes accusationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

& donum nobis impertire remissionis, quia supplicat ad te tendimus, manus ante diem rationis, cui scimus nos impares esse. Adesto quoque nobis gratia tuae auxiliis efficacibus, ut operemur bonum ad omnes, dum tempus habemus; ne tempus nostrum, infortunatose nobis ultra pertranseat, ita ut de eo rationem tibi reddere non valeamus: effice, ut feliciter per tempus istud volubile ad aeternitatem percingamus.

res caeli. Haec omnia damna ex eo proveniunt, quod homo peccans deserat Deum suum, nec amplius cum reperire valeat ut Patrem, quamdiu in peccato persistit; sed solum experiri ut severum Iudicem. Ad cor igitur rediens, & haec agnoscentes merito dicit: *Ingemisco tamquam reus.* Quidoi se infelix ingemiscendo plangat, quem plangunt caeli, quem plangunt Angeli, quem plangunt Sancti, quem plangunt Prophetarum & Christi lacrymae, quem plangunt vulnera Redemptoris, quem, si capaces fletus forent, insensibiles creaturae plangerent? Quocirca in persona peccatoris dicebat conformiter nostro proposito S. Bernardus sermone 6, in Cantica, *Cogito Patrem, cogito Dominum.* Ad omnia reus, plango per singula. *Qua fronte attollo jam oculos ad vultum Patris tam boni, tam mali filii? Pudet indigna gessisse generum meo. Pudet tanto Patri vixisse degenerem. Exitum aquarum deducite ex illi me; perperat confuso faciem meam, deficiat in dolore anima mea, & anni mei in gemitibus.* Annon tibi videtur his verbis idem dicere Bern. quod hic canimus: *Ingemisco tamquam reus, culpa rubet vultus meus? Felix, qui haec ruminat & ponderat aqua cordis lance, & os suum aperiens per orationem, spiritum contritionis conatur attrahere; spiritum, inquam, illum de quo Apostolus dicit, quod postulat pro nobis; sive postulare nos facit, gemitibus inenarrabilibus.* Hic est spiritus, qui quandoque cum generat aquas lacrymarum, aquas utique efficaces & vivas poenitentiae, quae novam generant vitam, suavitatem reddunt conscientiae perturbatae, febrem extinguunt, & alterationem cupiditatis viciose, reddunt perdita bona, nova superaddunt dona, vimque Domino faciunt, & misericordiam eliciunt. Qua de re sic loquitur S. Ambrosius sermone 43, *Vim facit, Petrus, non compellendo, sed fletendo: non prope, vocando injuriis, sed lacrymis exorandis non elevando nos per superbiam, sed per humanitatem nos decedendo. O beata violentia, quae non indignatione percutitur a Deo, sed misericordia condonatur. Beata violentia, quae elicit bonitatem a vim patiente, & a silentem tribuit inferenti.* Sic Magdalenae, sic Petrus, sic Chanaan, sic Augustinus, vim Domine intulerunt per lacrymas a viva fide producentes; sicque salutem rapuerunt, & gratiam obtinuerunt post peccata. Fuerunt ipsi quasi columbae gementes, & residentes juxta lacrymarum fluentem, ut sese abluerent, & deinde ad sublimiora volatum irent. Vnusquisque ergo eorum poterat dicere: *Ingemisco tamquam reus, culpa rubet vultus meus.* O felices gemitus & lacrymae poenitentis, quarum vel una gutta ex vera cordis compunctione expressa, peccatum obliterat, ignem inferni extinguit, animam abluit, gratiam restituit, Angelos laetificat, caelum penetrat, Iudici manus ligat. Hac de re sic conformiter S. Ambrosius

LECT. 12. trimumbris.

Ingemisco tamquam reus. Culpa rubet vultus meus. Supplicanti parce Deus.

PARS I. Ad remissionem peccati requiritur dolor.

Nonnullae hic indicantur dispositiones requiritae in peccatore, ut donum remissionis impetret praeter eas, quae in Candelabr. Tractatu 5. per varias lectiones datae sunt. Prima est dolor de peccato, sive contritio quae significatur dum dicitur: *Ingemisco tamquam reus.* Nam contritio significari solet in Scriptura per gemitum. Sic Rex & Propheta contritionis suae iudicium dare volans, dicit: *Afflictus sum, & humiliatus sum nimis: urgebam a gemitu cordis mei. Domine ante te omne desiderium meum, & gemitus meus a te non est absconditus.* Et rursum: *Laboravi in gemitu meo, laborabo per singulas noctes lectum meum, &c.* Propterea etiam animae poenitentes comparantur sacris in litteris Columbae, quae pro cantu nonnulli gemitum suum habet, cum aliae aves suaviter canant. Hinc illud Regis Ezechiae: *Sicut pullus hirundinis sic clamabo, meditabor ut columba: Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animae meae.*

Psal. 37.

Psal. 6.

Isa. 38.

Diversa peccati damna:

1.

Multas autem habet peccator occasiones ingemiscendi, quia multa & gravia sunt damna peccati.

Primo, quia pretiosum gratiae donum Sanguine Filii Dei acquisitum, sine quo nemo potest placere Deo, peccatum expellit; simulque charitatis donum, sine quo nec potest amare Deum, nec amari ab illo. Quae sane per magna est miseria, dicente S. Augustino: *Quid est quod amari te jubeas a me, mineriis quae mihi ingentes miseriae, si non amem te? Parvane est ipsa miseria, non amare te.* Cum gratia quoque & charitate dona Spiritus S. deperduntur, quae sunt pretiosa monilia, quibus anima quasi Sponsa ornatur, ut digna fiat Dei & Angelorum amore.

Aug. 1. r. Confess.

2. Tollit ejus ad colum.

Secundo, per peccatum perditur jus ad regnum, & hereditatem aeternam, quod ex adoptione habet homo; simulque extinguitur meritum bonorum operum, quod habent Filii Dei in gratia existentes; perditur quoque pax & tranquillitas conscientiae, succedente angustia, & verme corrodente.

3. Per peccatum con-

Tertio, per peccatum homo se constituit reum coram Deo, ideoque obnoxium aeternae damnationi, haerendumque inferni, cum antea foret ha-

Ambrosio loquitur B. Laurent. Iustinianus cap. 9. Ligni vitæ. O lacryma humilis, tua est potentia, tuum regnum. Tribunal iudicii non vereris, non est qui te ad Deum accedere vetet; si sola inires, vacua non redibis. Vincit invicibilem, ligas Omnipotentem, inclinas Filium Virginis, calum aperis, fugas diabolum.

Ad peccati remissionem non requiruntur lacrymae, aut gemitus exterior: sufficit enim gemitus cordis, quem ille respicit, qui cordis scrutator est. Ille porro gemitus cordis, non aliud est, quam peccati delectatio ex sincero affectu, quæ coniunctam se cum habet quamdam cordis amaritudinem ob divinam offensam. Ad quam exhortabatur populum suum Dominus per Prophetam: Scito, & vide, quia malum & amarum est, reliquiste te Dominum Deum tuum, & non esse timorem ejus apud te.

Et rursus: Statue tibi speculam; pone tibi amaritudines dirige cor tuum in viam rectam. Qui ascendere vult in mentis suæ superiorem partem, invenit ibi speculam, ex qua displicere possit, quam dignum sit amara recogitatione peccatum tot ingenere malis, siquæ stimulum pungentem cor sentit, quo urgebitur in viam rectam illud dirigere, & occasiones deserere, quæ eum hætenus seduxerunt. Defectu porro huius considerationis, & sincero gemitu amari cordis, multi non obtinent peccatorum remissionem, licet exterioris signa quedam penitentiae videantur edere. Hæc enim signa ex anida potius consuetudine prodeunt, etiam ipso corde arido remanente, nec peccati malitiam ponderante. Quid juvat genua flectere, peccati percutere, culpam verbis agnoscere: si genua cordis non flectuntur, accaniam intus commoveat, nec spiritus compunctionis ipsum cor afficit, sed tota penitudo quasi exterioribus labiis consistit, nec de imo contribulati cordis exurgit? Certè talis non potest sincere dicere: Ingemisco tamquam reus, culpa rubet vultus meus.

Diximus autem cordis amaritudinem & dolorem debere oriri ob divinam offensam, uel sit effixa apud Deum. Quia si frequenter ob motiva alla humana potest quis delere & delectari peccatum, sed inefficaciter. Multi dolent de peccato ob infamiam ex illo contractam, ob dispendium rei temporalis inde enatum, ob calamitatem & poenam cui redduntur obnoxii per peccatum, Dei autem offensam non ponderant, nec nisi secundario aut perfunctorie eam considerant, & ideo peccati remissionem non obtinent.

Sic Rex Antiochus videbatur in infirmitate penitere, quia & lugebat amare, promittens restituere quæ templo rapuerat. Penitentia tamen eius non procedebat ex sinceritate animi ob offensam Dei, sed erat exorta, & dolor eius erat ob famitatis amissionem & vitæ periculum. Sic dami dicuntur penitentiam agentes, vultu storer.

pre angustia spiritus gementes; quam penitentiam extorquet poena, non Dei offensam, ideoque inutilis est. Propterea de eo dicitur: Orabat selestus Dominum à quo non erat misericordiam confecturus.

Sed Saul corripiente eum Samuele, quod mandatum Dei prætermisisset, parcendo Regi Amalec, & gregibus ovium, agnoscit peccatum, & dicit: Peccavi Domino. Neque tamen propterea remittitur ei; quia Saul non tam consideravit Dei offensam, quam honoris amissionem, dicit enim Samueli: Peccavi. Veruntamen honora me coram senioribus. Eandem vocem protulit David post peccatum corripiente eum Gad Propheta, & mox dicitur ei: Transiit Dominus peccatum tuum. Contra eum Samuel oraret pro Saule, dicitur Dominus: Usquequo tu luges Saul cum ego proiecerim eum?

Sic & Esau qui propter escam vendiderat jus primogenituræ suæ, postea dolet cupiens Patris hæreditate benedictionem. Sed de eo dicit Apostolus: Non invenit penitentiam locum, quamvis cum lacrymis inquisisset eam. Non invenit apud Patrem suum Isaac locum penitentiae, hoc est: Non potuit efficere, ut eum penitenter daret benedictionis iacob, eamque retractaret, licet Esau id cum lacrymis deprecaretur. Fortè etiam apud Patrem æternum non invenit locum penitentiae, quia lachrymosa ejus penitentia non erat ob peccatum commissum, & Deum offensum, gratiamque ejus deperditam, sed propter benedictionem temporalem, & primogenituram amissam. Undè plerique sacri Interpretes. Esau fuisse reprobum autumant. Huic multi non ab similes sunt, qui ob temporalia damna amaro flectunt corde, damna verò animæ sicis prætereunt oculis. Hi certe sincero corde non possunt Deo dicere: Ingemisco tamquam reus, culpa rubet vultus meus.

Altera dispositio requisita in peccatore ad impetrandum remissionis donum, est erubescencia peccati, quæ in his verbis indicatur: Culpa rubet vultus meus. Hæc enim erubescencia solet esse conjuncta cum sincera contritione, & cum vera confessione: illiusque exemplum nobis exhibuerunt qui in Scripturis sacris ad imitationem penitentiae proponuntur.

Sic Publicanus præ confusione & erubescencia peccati sui ne oculos ad Cælum elevare audeat; sed in terram illos dejicit, vel in pedus suum quod percurrit & redarguit. Propius quoque accedere veretur præ rubore, sed stat à longè, indignitatem agnoscens suam. Undè illum cum Phariseo comparans B. Zeno Episc. Veron. in Psal. 129. sic ait: Phariseus insulset manus tendit, in cælum, oculos impudenter extollit, insonat lingua se laudat. Publicanus timore totus humilis; pedibus crebro percutiens, quodammodo cor sua manu veretur de castigat. Verecundia ergo faciebat, ut nec oculos, nec

Sola externa penitentia signa remissionem non obtinent.

1. Mach. 9.

Sap. 9.

2. Mach. 9.

2. Reg. 23.

1. Reg. 16.

3.

In Esau.

1. Cor. 13.

1. Cor. 13.

PARS II.

Ad remissionem peccati ali-

qua de eo

erubescen-

tia requi-

ritur.

Exemplo

est publica-

nus Luc. 18.

nec manus in Cælum levaret, quod tamen satis solitum orantibus eo tempore erat. Sciebat enim illas injustitia, aliisque vitiis contaminatas; ideo eas malebat dimittere, & velut abscondere, vel ad pectus percutiendum reservare: Annon tibi videtur hic Publicanus dicere idipsum quod proponimus: *Ingemisco tamquam reus, culpa rubet vultus meus.*

justissimè nos ob peccata punis; nos autem pudore suffundimur, totaque facie erubescimus, dum peccata nostra inuicemur, & flagella quibus premimur.

Porro fructuosus est ille pudor, quandoquidem novam partem conciliat peccatori. Vide de illo sic loquitur Sanctus Ambrosius lib. 2. de penitent. cap. 1. *Pudor est; inquit ipse, ut unusquisque criminis sui prodax: sed pudor ille agrum contentis arat, spinas tollit, perpernas futes amputat, fructus adoleat, quos mortuos in te credebam.* Quia scilicet opera meritoria per peccatum mortificata vivificant pudorata confessio. Et sicut erubescencia in Reo facilius mitigat iram Iudicis: sic & Dei severitatem lenire nata est verecundia penitentis. Estque ipsa pars quædam satisfactiois, ad culpæ & pœnæ diminutionem conducens: quia non parum laborat mens illa, quæ erubescenciam paritur ob peccata.

Sicut igitur mulier adultera quæ in gratiam viri avet recipi, accedit tota pudore perfusa, prosternitque se, & reatum agnoscit: ita anima peccatrix quæ Christum Sponsum suum deseruit, & Satanæ sese prostituit, merito cum rubore accedit, si gratiam iterum vult inire. Ideo dicit Dominus, *Ulgò dicitur: Si dimiserit vir uxorem suam, & recessit ab eo duxerit virum alterum, numquid revertetur ad eum ultra? Numquid non polluta & contaminata erit mulier illa? Tu autem fornicata es cum amatoribus multis; nunc revertere, & ego suscipiam te.* Postmodum conqueritur, quòd ei delit verecundia, quæ stimulum & calcem injicere ipsi debuisset ut revertetur: *Fons meretricis facta est tibi, nolisti erubescere.* Nempe ubi abest verecundia, omne genus peccati facilem habet introitum, & penitentia non habet locum. Vnde sic hac de re loquitur Sanctus Gregorius in Psalm. 1. penitent. *Illud verum est aperta desperationis indicium, si verecundia non sequitur peccatum.* Infelix igitur anima quæ dum nescit peccati confusionem, nescit confessionem; sed fronte meretricia avertitur à Sponso cœlesti, nec ad eum etiam invitata revertitur. Infelix & cæca, quæ novit erubescere ob fordidam vestem, non novit erubescere ob fordidam mentem. O quam felix peccator, si tandem ad cor & mentem redeat, & luce veritatis prævia, dicere possit illud. *Postquam ostendisti mihi percussissemur meum. Confusus sum, & erubui, quoniam sustinui opprobrium adolescentie mee.* Vniquam tandem eum S. Augustino lib. 20. confess. possit dicere. *Gemitus meus testis est displicere me tibi, ut erubescam de me, & abiciam me, & eligam te.* Tibi manifestus sum, quicunque sum: sed quia tu veritatem dilexisti, & qui facis eam, venit ad lucem; volo eam facere in corde meo coram te in confessione, in stylo autem meo coram multis testibus.

Tertia

Alim pro digus.

Luc. 15.

Maria Magdalena

Thais meretrix.

Manasses Rex in sua oratione.

Estras 2. Esdr. 9.

Dan. 9.

Sic & Prodigus, dum in se reversus, ad Patrem etiam suum reverti resolvit: prioris vitæ pertractus & penitens, quando id agit cum rubore? *Disam, inquit, Patri meo: Peccavi in Cælum, & coram te, non sum dignus vocari filius tuus.* Erubescibat & ipse oculos in cælum levare, cælum & astra rimens, tamquam testes & vindices peccati sui. Erubescibat & ad Patrem levare, aut filium eius ultra dicere, quem tam foeda & degeneri conversatione offenderat. Erubescibat præ spurcitiâ & confusione vestis suæ porcarie, quam induere fuerat necesse, abjecta stola & veste domus patris, annuloque gloriæ. Annon & ipse tibi videtur hoc inclamare: *Ingemisco tamquam reus, culpa rubet vultus meus.*

Sic & Magdalena, quanto perfunditur rubore coram Domino, propter peccati sui confusionem? Quare enim retrò fecus pedes Domini sedet, & ante faciem venire non audent, nisi quia erubescit coram illa facie quam offendit? Vnde & de ipsa dixit S. Gregorius: *Quia valde erubescit intus in semetipsa, nihil putavit esse quod verecundaretur foris.* Confusionem ergo coram convivis non curavit, nec ob eam impedita fuit quominus accederet ad convivii locum. Erubescencia interior de peccato ad querendum remedium eum stimulabat, & persuadebat saltem retrò fecus pedes lachrymas fundere. Sic & Thais meretrix conversa, & cella inclusa, casto fuit rubore perfusa ob præcedens flagitium, ut nunquam vel Nomen Domini invocare fuerit ausa. Hoc enim solummodò in oratione omni sua pronuntiavit, faciem prosternendo in terram: *Qui plasmasti me, miserere mei.* Sed nec Magdalena quicquam locuta fuisse legitur præ pudore. Oculi interim loquebantur per lacrymas, manus per unctionem, capilli per tertionem. Vtraque certe poterat dicere: *Ingemisco tamquam reus, culpa rubet vultus meus.*

Quod si etiam ex antiqui testamenti paginis hujus ruboris & confusionis desideras exempla, attende orationem Regis Manasse penitentis: *Peccavi super numerum arena maris, & non sum dignus videre altitudinem cæli præ multitudine iniquitatis meæ, &c.* Audi & Esdras Deus meus confundor & erubesco levare oculos meos ad te, quia iniquitates nostræ multiplicatæ sunt super caput nostrum & delicta nostra creverunt usque ad Cælum. Audi Daniellem, *Peccavimus, iniquitatem fecimus, impiè egimus: Tibi Domine Iustitia, nobis autem confusio succipi.* Quali dicat: *Tu iustus es, &*

PARS III.
Ad remissionem peccati, humiliter ad pedes sacerdotis, accusatio requiritur. Eccl. 4.

Tertia conditio requisita in peccatore ad Donum remissionis, est sincera & humilis accusatio & confessio omnium peccatorum. Hec conditio insinuat his verbis: *Supplicanti parce Deus.* Nonnulli dolent & ingemiscunt de peccatis, roborem quoque concipiunt de illis; sed eo usque ille rubor & pudor procedit, ut illa manifestare vereantur coram illo qui Dei locum tenet, quapropter nec Donum remissionis adipiscuntur. Hos admonet Sapiens dum ait. *Ne confundaris pro anima tua dicere verum. Est enim confusio adducens peccatum, & est confusio adducens gloriam.* Confusio impediens sinceram & integram peccati confessionem, reum novo involvit peccato, novoque reatu. Confusio ex peccati confessione orta adducit gratiam & gloriam: quia eruit hominem à confusione æterna, peccataque præterita regit, & à futuris protegit. Confundaris ergo, id est, erubescencia afficiaris ob peccata tua. Non tamen eo usque confundaris, ut ea aperire verearis illi qui locum tenet Dei; alioqui tibi supplicanti non parci Deus. Quod non erubuit coram Deo & Christo Iudice, coramque Angelo tutelari & Satana accusatore, quod etiam toti orbis tandem debet manifestum esse, ne verearis aperire coram illo qui vice Iudicis ante iudicii diem debet iudicare: non ad vindictam sed ad gratiam & gloriam; tunc cum firma fiducia poteris dicere: *Supplicanti parce Deus.* Quid tibi videtur potius eligendum, an exiguum modò sustinere confusioem, an in opprobrium incidere sempiternum? Atrende illud *Revelabo pudenda in faciem tuam, & ostendam genibus ignominiam tuam.* Quid imprudentius, quam vermem intus corrodentem continuò alere, qui numquam sine animo quietum, cum possis eum os aperiendo salubriter expuere, & tranquillum, securumque reddere.

Certe, symbolum est electæ, animæ sincerè peccatum agnoscere, & contra se testimonium, sententiamque dicere. Sic docet Propheta, dum dicit: *Dixi confitebor adversum me iniustitiam meam Domino, & tu remisisti impietatem peccati mei.* Ille coram Domino confitetur adversum se iniustitiam & impietatem, qui facit coram Sacerdote in Tribunali Dei liberam confessionem. Hic est modus veniam impetrandi; quia ad compassionem movet medicum, qui humiliter vulnera ostentat: cum reus ibi se agnoscat, Deus ignoscit. Quicumque ergo ad hoc tribunal accedat, esto reus, testis, accusator: tibi pro te & contra te creditur. Aperi sincerè supplicans totum statum causæ tuæ, nec inanis poteris recedere. Alioqui sacrilegium grave committis, si non integrè confitearis, aut si tibi mentiaris. Non ab simile erit peccatum tuum peccato Ananiam & Saphiræ, de quibus in actis Apostolorum, qui supplices se prosternebant ad pedes Pe-

tri, sed non cum integraveritate. Quapropter eos dixit Petrus *mentiri Spiritui Sancto*, non homini, dum partem pretii agri dividendi defraudant & celant interrogati; ideoque illic divina vindicta fuisse percussit. Sic qui peccatum celant, licet videantur supplices, Spiritus S. mentiuntur, non homini. Nec enim minorem à Spiritu S. potestatem habet Sacerdos poenitentem interrogandi & iudicandi, quam Petrus Ananiam & Saphiram: ideoque qui illi mentitur, non minori pena mereatur involvi.

Hanc porro confusioem à peccati confessione retardantem ex dæmonis fallacia provenire, indubium est. Ipse enim omnia invertit que à Deo rectè instituta sunt, quia, teste Sancto Chrysostomo homil. 3, de poenitent. *Pudorem & verecundiam Deus dedit peccato, confessioni fiduciam: invertit rem Diabolum; & peccato fiduciam præbet, confessioni pudorem.* Nempe quando tentat nos, pingit peccatum ut delectabile; proponitque facilitatem veniæ: ac quando adest tempus confitendi, aperit eius turpitudinem, excitat pudorem, variam proponit difficultatem, ut peccator obmutescat. Propterea quidam ex antiquis Patribus (ut refert Ioann. Cassianus) quodam die vidit Satanam circa confessionalia obambulantem. Interrogatus quid ibi faceret, respondisse fertur. *Reddo quod abstuli.* Rursum interrogatus quid illud foret, respondit: *Abstuli verecundiam dum peccaverit, ut liberius id agerent: reddo nunc eam, ut à confessione deterreantur.* Sed cum nonnullis cautè hic agit Diabolus; permittit enim ut multa aperiant peccata, unica solum procurat in corde refervari, persuadens sufficere Deo illud confiteri, vel obscure involvere & palliare aliqua confessione implicita. Hæc fallacia est periculosissima, qua multi decipiuntur, & pereunt. Sufficit nimirum Satanæ, quòd prædam teneat, vel uno laqueo. Hoc ipso exemplo id declarat S. Dorothæus, sic loquens: *Parum curant aucupes, si aquila; caput, alas, pedes habet liberos, modò ungue fortiter teneatur; tunc enim tenentis subest arbitrio.* Ita dæmon uno vinculo peccatoris animam irretiens quacumque ex parte, suæ eam subijcit servituti, & æternæ perditioni, nisi Deus specialiter succurrat.

Audi hæc de re exemplum ex libr. de Viris illustribus Ordinis Cisterciensis. Erat in territorio Lemoviensis matrona valde religiosa, jejuniis, elemosinis, orationi dedita. Sed crimen in adolescentia commiserat, numquam confiteri ausa. Quoties verò confitebatur, illud palliando dicebat: *de omnibus que nunc protuli & non protuli, culpabilem me fateor coram Deo, &c.* Interim ex imo cordis ducebat lacrymas & suspiria. Hoc cum sapius advertere confessarius, suspicatus est aliquid pestiferum latere, conatusque est prudenter elicere. Cum verò nihil proficeret, movit eam ut vicini Cœnobii Gelacensis adiret Priorem, virum sanctum,

Confusio, peccati confessionem retardans à demone est.

Satan circa confessionalia obambulare visum.

sanctum, eique totum statum conscientiae suae exponeret. Annuente ipsa, convenit Priorem Confessarius, praemoneas eum sui serupuli ex hac clausula generalis concepti, ob lacrymas suspirantis mulieris. Sed nec ille aliud potuit elicere à muliere, quam ordinarius eius confessarius. Non ita multo post tempore moritur matrona ista, siue ulteriori confessione. Cum verò expectaretur eius filia de longinquiori itinere, sepultura aliquantum dilata est. Ipse adventante, & lacrymis omnia complecte, subito defuncta revixit Omnipotentis Dei virtute, quasi de somno evigilans, & advocari supplicans Sacerdotem. Multis ad miraculum confluentibus, rei gestae ordinem sic enarrat. *Gravi peccato obnoxia, non fui ausa confiteri, singulis tamen diebus coram altari vel imagine B. Virginis Mariae penitens, cum lacrymis rogabam, ut me propter illud damnari non sineret. Statim autem à morte maligni me in vasaere peccatum illud exprobrantes, Ego recordata Virginis, in quam spem jeceram cum tot lacrymis, eam in vocavi: Moxque adfuit misericordia Mater, apud Filium intercedens, ut quoniam sine confessione mihi salus esse non poterat, corpori restitueret, intuitu bonorum operum quibus debita fueram, & penitentia quam coram eius imagine adeo frequenter cum lacrymis elucueram. His dictis omnes abscedere jubens, confessionem peregit, & illico in seertrum se reclinans cum signaculo crucis, rursus spiritum reddidit.*

Sæpe igitur mulier ista potuerat dicere: *In gemisco tamquam rem, culpa rubet vultus meus, supplicanti parce Deus.* Sed nec efficax erat gemitus, nec rubor, nec supplicatio, nisi agnosceret, vere ream suum peccatum coram tribunali à se constituto. Quod si precibus Matris suae suspendere voluit in morte sententiam; id potuit specialissima, rarissimaque gratia. Interim, ut ostenderet necessarium esse sinceram & apertam confessionem, coram illo tribunali supplicare, eam reddidit corpori.

Suggestio- nes memo- ris circa confessionem.

Non ergo permittant se decipi penitentes à demone eis hanc tentationem ingerente: *Quid cogitabit Confessarius de te. I quam opinionem concipiet? Intraebit te ob peccata, & quoties eum videris, toties tibi confusio erit.* Hac nebula est, qua mentem eorum erroneam involvit, ut detineat in peccatis. Hanc excutient, si confessarium considerent, ut locum Dei gerentem, divino sigillo ita obstrictum, ut nec morte imminente de his quippiam valeat aperire. Trepidaverunt ergo, ubi timor non est. Quid enim timent homini cui tanto sigillo es obsignatus suam fragilitatem aperire, qui & humana est conscientia pronitatis in malum, similibusque irretiri potest? *Cast. 6.* Atque ipse non ignorat se in spiritu lenitatis penitentem debere recipere, & instruere in ne ipse sentiat. Quid est quod ob sanitatem non veremus in partibus pudibundis medelam à medico corpo-

ris, turpia autem conscientiae timemus spirituum medico aperire? Tantum verò abest ut is contemnat penitentiam, quin potius moveatur ad compassionem, sicut & medicus vulnus profundum, explorans. Novit neminem contemnendum cui Dei possit gratia subvenire; novit etiam Sanctos cecidisse, novit hominem in carne agentem Angelum non esse. Novit denique illud Sancti Augustini: *Non est peccatum quod facit homo, quod non possit facere alter homo, nisi juxerit ab eo à quo factus est homo.* Sic alius compariens, sibi timens, illud Apostolice memorat: *qui stat, videat ne cadat.* Interim his quos jam cecidisse ex eorum ore audit, zelum impendere conatur, ut resurgant; diligique in Christo eos quos videt ad Christum corde aperto & sincero recurrere per integram confessionem, adeo abest ut contemnat.

Concludendo, & hoc adjiciamus, tantam esse ex vi divinae ordinationis obligationem huic se tribunali sistendi, & accusatione prævia supplicandi pro venia, remque se agnosendi, ut nec Imperatores aut Reges, nec Episcopi, aut Pontifices eximantur ab hac lege. Vnusquisque ergo eorum, qualibet fulgeat dignitate, ad Sacerdotis pedes supplicet, Donum remissionis postulare debet cum gemitu, humilitate, rubore, & illud ipsum ibi dicere: *In gemisco tamquam rem, supplicanti parce Deus.* Nulla hic acceptio personarum flexis omnes genibus confitentur, & penitentiam, siue satisfactio nem excipiunt. Licet accedat Princeps diademate coronatus, licet Rex sceptro ornatus, licet Episcopus infulis redimtus, licet Pontifex duplicem gerens celsio fastigio coronam, hæc omnia debet pedibus Sacerdotis subternere, & reum se ac supplicem exhibere; sicque humilitate sinceram suum peccatum expiare. Si hoc divini juris non foret, sed solum legis humanae, nonne Pontifices, se cum & cum supremis Regibus quandoque possent dispensare? Sed Rex Regum, & Summus Sacerdorum, hoc est, onus tamquam suprenus iudex voluit imponere, & neminem cuiuslibet ordinis aut sexus eximere.

Inspira igitur cordibus nostris veritatem, quæ nos agnoscamus teos, & Deus misericordia & veritatis! Inspira contritionem, qua sincere ingemiscamus. Inspira verecundiam, qua ob peccatum crubescat vultus & animus. Inspira humilitatem, qua coram Tribunali tuo supplices nos prosternamus, & cor aperiamus, sine excusationibus, aut palliationibus delicti nostri, sine adaequationibus aut perizomatibus. Sic effice, ut non erubescamus coram postremo tuo Tribunali, sed hinc misericordiam tuam consequamur, & perfectam adipiscamur remissionem, & veniam.